

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
MAHMUT KEFEVİ İSLAMİ İLİMLER
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
**SİNOP'TA
TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ
SEMPOZYUMU**

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

5-7 Ekim 2018 / SİNOP

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
ISBN 978-605-88024-6-9

SİNOP ÜNİVERSİTESİ
MAHMUT KEFEVİ İSLAMİ İLİMLER
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
SİNOP'TA TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ
SEMPOZYUMU
-BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI-

International Symposium on Turkish-Islamic Culture
in Sinop from Past to Present
-Book of Abstracts-

5-7 EKİM 2018 / SİNOP

Sinop Üniversitesinin 21. Bilimsel Yayımıdır.

ISBN 978-605-88024-6-9

Uluslararası Geçmişten Günümüze Sinop'ta Türk-İslam Kültürü Sempozyumu / 5-7 Ekim 2018

ULUSLARARASI
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
SİNOP'TA TÜRK-İSLAM KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU
BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

International Symposium on Turkish-Islamic Culture
in Sinop From Past to Present
Book of Abstracts

ISBN 978-605-88024-6-9

Sinop Üniversitesi Adına Sahibi | Owner on behalf of Sinop University
Prof. Dr. Nihat DALGIN
Rektör/Rector

Editörler | Editors
Dr. Öğr. Üyesi Cüneyd AYDIN
Dr. Öğr. Üyesi Emrah DİNDİ
Dr. Öğr. Üyesi Doğan FIRINCI

Editör Yardımcıları | Editorial Assistants
Arş. Gör. Muhammet KARAAĞAÇ
Arş. Gör. İbrahim TOPRAK

Uluslararası Geçmişten Günümüze Sinop'ta Türk-İslam Kültürü Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı Sinop Üniversitesinin bilimsel bir yayımdır. Kitapta yayımlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazara aittir. Yazılar, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz.

İletişim | Communication
Korucuk Köyü Trafo Mahallesi No: 36 57000 | SİNOP | TÜRKİYE
Tel: +90 (368) 2715757-58-59-60 | Faks: +90 (368) 2715763
web: <http://turkiislamsemp.sinop.edu.tr/>

SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Nihat DALGIN
Sinop Üniversitesi Rektörü

SEMPOZYUM KURULLARI

DÜZENLEME KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Cüneyd AYDIN	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emrah DİNDİ	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Faruk ÖZDEMİR	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih AMAN	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan BARLAK	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Atilla ÖZDEMİR	Sinop Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muzaffer BARLAK	Sinop Üniversitesi

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Ali BAKKAL	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram DALKILIÇ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Beyhan KESİK	Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Ergün LAFLI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk SÖYLEMEZ	Kahramanmaraş Sıttıçı İmam Üniversitesi

Arş. Gör. İsmail KURT Sinop Mebusu Hasan Fehmi Efendi ve Şeyhülislam Musa Kazım Efendi'nin Birinci Dünya Savaşı Sırasında Yazdıkları Cihad Risaleleri'nin İçerik Açısından Mukayesesi.....	72
Prof. Dr. Beyhan KESİK & Fatma KOLA Osmanlı Dönemi Şairlerinden Boyabath Fikri'nin Bir Gazeli.....	74
Doç. Dr. Şevkiye KAZAN NAS Sinop'un Osmanlı Kültür Coğrafyasındaki Yeri ve Sinoplu Divan Şairleri.....	76
Dr. Ayşe YILMAZ Türk Edebiyatında Sinop'un Mekân Olarak Kullanıldığı Bazı Eserlerden Hareketle Sinop Kültür Tarihine Dair Tespitler.....	78
Öğr. Gör. Coşkun YANAR Sinop Kültürel Mirasında Dr. Rıza Nur Kütüphanesi.....	80
Prof. Dr. Cevdet YILMAZ Cumhuriyetin ilk Yıllarında Sinop'ta İdari Sınır Değişiklikleri ve Devlet-Millet İlişkisi.....	82
Doç. Dr. Eyüp NEFES Sinop'ta Çantı Tekniğinde İnşa Edilmiş Camiler.....	84
Dr. Öğr. Üyesi İsa AKALIN Sinop Pervaneoğulları Beyliği Dönemi Süfilerinden Müeyyidüddin el-Cendi'nin (691/1292) Örnekle İnsan Anlayışı.....	86
Dr. Öğr. Üyesi Fevzi RENÇBER Sinop'ta Türk-İslam Medeniyetinin Sembol İsmi: Sarı Saltık (Saltuk et-Türkî).....	88

III. OTURUM BİLDİRİ ÖZETLERİ

6 EKİM 2018 CUMARTESİ 09.00 - 10.30

Dr. Öğr. Üyesi Hasan YERKAZAN Abdurrahman b. el-Hâc Ebû Bekir el-Kefevî'nin <i>Mecmua-i Hutbe</i> İsimli Eserinde Hadis Kullanımı.....	91
Dr. Öğr. Üyesi Murat POLAT Abdurrahman b. el-Hâc Ebû Bekir el-Kefevî ve " <i>Mecmûai Hutbe</i> " Adlı Eserinin Fikhî Tahlihi.....	93
Dr. Öğr. Üyesi Nuran DÖNER Mahmud Kefevî'nin "Ketâibu A'lâmi'l-Ahyâr"ında Fıkıh ve Tasavvuf İlişkisi.....	95

CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA SİNOP'TA İDARİ SINIR DEĞİŞİKLİKLERİ VE DEVLET - MİLLET İLİŞKİSİ

Cevdet YILMAZ *

Öz

Gerek Osmanlı İmparatorluğu gerekse onun devamı olan Türkiye Cumhuriyeti yönetim sistemi içinde yer alan vilayet, sancak, kaza ve nahiyelerin merkezleri ile bunların idari sınırları zamana ve şartlara göre sık sık değiştirilmiştir. Bunda; kazamlan zaferler, kaybedilen topraklar, fizikî şartlar, sosyo-ekonomik yapı, ulaşım ve güvenlik sorunları gibi faktörler önemli rol oynasa da bu değişikliklerin bir kısmı bizzat halkın şikâyet ve talepleri sonucu gerçekleşmiştir. Bilindiği gibi halkın üst makamlara hitaben talep ve şikâyetlerini dile getirdikleri dilekçelerin (arzuhallerin) yerel veya merkezi yönetim nezdinde kabul görüp görmemesi, bunların gereğinin yerine getirilip getirilmemesi devlet-millet ilişkisinin sağlamlığı ya da zayıflığını gösteren çok önemli belgelerdir. Araştırmada Başbakanlık Cumhuriyet Arşivinden elde edilen belgeler ışığında Sinop'un idari coğrafyasında gerçekleştirilen bazı değişikliklerin halkın beklenti ve taleplerine uygun olarak nasıl çözümlendiği konusu üzerinde durulmuştur. Örnek alan olarak seçilen Sinop'un Ayancık ve Türkeli ilçeleri arasında Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan rekabet sonucu kaza merkezi sık sık yer değiştirmiş, sonunda Ayancık'ın kaza merkezi olmasının ardından bu kez de Helâldı ile Yarna (Türkeli'nin eski adı) arasında nahiyeye merkezinin neresi olacağı konusunda zıtlasmalar yaşanmıştır. Kastamonu'nun Çatalzeytin ilçesinin kurulmasıyla da bu kez kazalar arasında köyler paylaşmış, bağlandığı kaza merkezini beğenmeyen köylüler de yine arzuhallere yazarak Ankara'dan mağduriyetlerinin giderilmesini istemişlerdir. Bu çekişmeler halkın dilekçeleri ile en üst yönetime kadar ulaştırılmış, ileri sürülen talepler gerekçelendirilerek çözüm istenmiştir. Cumhuriyetin daha ilk yıllarında Mustafa Kemal Atatürk ve sonrasında İsmet İnönü imzası ile bu taleplere cevap verilmesi ve talep edilen değişikliklerin yerine getirilmesi yeni Türkiye Cumhuriyeti devletinin duyarlılığını ve Osmanlıdan Cumhuriyete geçtikten sonra da devlet geleneğinin halâ ne kadar güçlü bir şekilde devam ettiğini göstermesi bakımından önemlidir. Araştırmada, belgelere dayalı olarak verilen örnekler üzerinden vatandaşların devlete bağlılıklarının temelinde yatan bu hususa dikkat çekilmiş, devlet – millet ilişkisinin dilekçe hakkı üzerinden ne kadar güçlü bir şekilde kurulduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sinop, İdari coğrafya, Dilekçe hakkı, Devlet-millet ilişkisi.

* Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, cyilmaz@omu.edu.tr

Administrative Limit Changes in Sinop in the first Years of the Republic and State - Nation Relationship

Abstract

Both the Ottoman Empire as well as its successor, the province within the Republic of Turkey management system, banners, township of accidents and their administrative centers, according to the time limits and conditions are changed frequently. As about this; Although the factors such as the victories won, lost lands, physical conditions, socio-economic structure, transportation and security problems play an important role, some of these changes have been the result of complaints and demands of the people themselves. As it is known, whether the petitions (wishes) expressed by the public to the top authorities to express their complaints and complaints in the presence of local or central government, and whether they are fulfilled are very important documents that show the strength or weakness of the state-nation relation. In the light of the documents obtained from the Republican Archives of the Republic of Turkey, some changes in the administrative geography of Sinop were analyzed in accordance with the expectations and demands of the public. Among the Ayancık and Türkeli districts of Sinop, which was chosen as a sample area, the competition center, which emerged in the recent periods of the Ottoman Empire, frequently changed its location. At the end, after Ayancık became the center of the district this time, there were some confrontations between Helaldı and Yarna (the old name of Türkeli). With the establishment of the Çatalzeytin district of Kastamomu, the villagers were also exchanged between the districts this time, and the villagers who did not like the accident center also demanded that the victimization of Ankara be resolved by writing an appeal. These controversies were delivered to the highest level with the petitions of the public, and the demands were justified, and a solution was requested. In the first years of the Republic, Mustafa Kemal Atatürk and after it is important because it indicates that İsmet İnönü signature with an answer to these demands and claimed the fulfillment of the changes in the new Republic of Turkey of sensitivity and after the Republic of the Ottoman state tradition of still how vigorously continued. In this study, this issue which is the basis of the loyalty of the citizens to the state has been pointed out. It has been demonstrated how strong the state - nation relation was established through the right of petition.

Keywords: Sinop, Administrative geography, Right of petition, State-nation relation.